

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการพิจารณาการบังคับใช้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุม
และป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบกิจการ
การเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสุกร พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ล. ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ลบ ๐๐๓๒.๐๐๘/๓๗๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ขอหารือ เรื่อง การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งได้รับหนังสือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอหารือ ในประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบกิจการ การเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสุกร พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถบังคับใช้ได้โดยไม่ต้องกำหนดไว้ในข้อบัญญัติใช้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๒ กรณีสถานประกอบกิจการเลี้ยงหมูที่มีการดำเนินการอยู่ก่อนข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำโรง เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้และปัจจุบันยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากผู้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตฯ แล้ว จะได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้นหรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ ๓ กรณีสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรเคยได้รับใบอนุญาตฯ แล้ว แต่ใบอนุญาตขาดการต่ออายุ หากผู้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการใหม่ จะได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ล. จึงขอความอนุเคราะห์อธิบดีกรมอนามัย หรือเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและเพื่อให้การพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้อง สอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายและประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็น ดังนี้
ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือที่ ๑ : ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบกิจการการเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสุกร พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถบังคับใช้ได้โดยไม่ต้องกำหนดไว้ในข้อบัญญัติใช้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น : ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบกิจการการเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสุกร พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นบทบัญญัติกฎหมายที่ออกตามความในข้อ ๖ วรรคสอง และข้อ ๒๒ วรรคสองของกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว ข้อ ๕ กำหนดให้ผู้ดำเนินการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้ว ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฯ นี้ ดังนั้น ประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ จึงมีผลใช้บังคับให้ผู้ดำเนินการต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามความในกฎกระทรวงฯ นี้ โดยราชการส่วนท้องถิ่นไม่ต้องกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ หากฝ่าฝืนประกาศกระทรวงฯ จะถือเป็นการฝ่าฝืนกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ ต้องระวางโทษตามมาตรา ๖๘ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อีกทั้งการกำหนดระยะห่าง การกำหนดให้มีระบบป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดจากสถานประกอบกิจการ การประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็น

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๕๖๘๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ล.

เหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น ตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๖ และข้อ ๒๒ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงไม่มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการดังกล่าว

ข้อหาหรือที่ ๒ : กรณีสถานประกอบกิจการเลี้ยงหมูที่มีการดำเนินกิจการอยู่ก่อนข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำโรง เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้และปัจจุบันยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากผู้ดำเนินกิจการยื่นคำขอรับใบอนุญาตฯ แล้ว จะได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น : ในข้อ ๑๒ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบกิจการการเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสุกร พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้สถานประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับให้ประกอบกิจการตามเดิมต่อไปได้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และข้อ ๖ แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้นำความในข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น หากพบว่า มีการประกอบกิจการและผู้ประกอบกิจการยังไม่ได้รับอนุญาต โดยหากมายื่นขอรับใบอนุญาตหลังจากประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ คือ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ซึ่งจะไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ตามประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้ประกอบการในกรณีฝ่าฝืนหรือประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหาหรือที่ ๓ : กรณีสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรเคยได้รับใบอนุญาตฯ แล้ว แต่ใบอนุญาตขาดการต่ออายุ หากผู้ดำเนินกิจการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการใหม่ จะได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น : ใบอนุญาตมีอายุ ๑ ปี การยื่นต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นต่อก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ หากผู้ประกอบกิจการขาดต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตเสมือนเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตรายใหม่และผู้ประกอบกิจการที่ยื่นขอรับใบอนุญาตหลังจากประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ คือ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป จะต้องปฏิบัติตาม ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ซึ่งจะไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อ ๑๒ ตามประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหาหรือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

